

ефективних управлінських рішень місцевої влади. Це також зробить цілісні природні об'єкти привабливими для інвестування зі сторони як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів.

Бібліографія

1. **Бюджетний кодекс України** від 2001. 06. 21 р. № 2542 – III.
2. http://spetskor.dnepr.info/art_265.php
3. <http://www.zn.kiev.ua/nn/show/490/46242/>

Рецензент д. е. н., професор В. І. Павлов.

УДК 504.064.3 (477.82)

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОЛОГІЯ-2010»

О. В. ШМИГЕЛЬСЬКА

В статті розглянуто ефективність введення екологічної регіональної програми «Екологія – 2010».

Efficiency of introduction of the ecological regional program «Ecology – 2010» is considered in the article.

Ключові слова: екологія, екологічна регіональна програма.

Два останні століття людської історії пройшли під знаком прогресу техногенної цивілізації, яка виникла спочатку в Європі, а потім стала розповсюджуватися по всьому світі. Зараз в історії людства наступив період зміни пріоритетів, переоцінки цінностей, формування нових алгоритмів розвитку.

Антропогенний фактор став активним учасником процесу еволюції на Землі. В даний час 63 % суші зайнято господарською діяльністю. Вона порушила звичний кругообіг, що впливає на екологічну ситуацію. Як у світі та

© О.В. Шмигельська – аспірант Національного університету водного господарства та природокористування

к і в окремих країнах в цілому. Для вирішення цих проблем в Україні були розроблені екологічні регіональні програми.

Регіональна екологічна програма "Екологія - 2010^м" затверджена рішенням обласної ради від 19.02.2002 року № 23/2 з поетапним виконанням природоохоронних заходів на період з 2002 до 2010 року. З метою стабілізації екологічної ситуації у Волинській області, в 2005 році на основі пропозицій, надісланих райдержадміністраціями, установами та підприємствами, Державне управління охорони навколишнього природного середовища у Волинській області провело коригування Регіональної екологічної програми "Екологія - 2010". Відкоригована програма затверджена рішенням обласної ради від 22.12.2005 року № 24/9.

Як свідчать результати дослідження в 2007 році на виконання природоохоронних заходів в області у відповідності до планових показників програми "Екологія - 2010" були заплановані кошти в сумі 40767,0 тис. грн. з різних джерел фінансування. При інвестиційних намірах року 15167,527 тис. грн., фактичне спрямування коштів бюджетів усіх рівнів в 2007 році становило 14311,922 тис. грн., тобто 94,4% та 35,1 % у відповідності до програми.

Таблиця 1

Фактичне виконання природоохоронних заходів

2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік
8,7 %	12,4 %	12,4 %	41,5%	39,7%	35,1%

Необхідно зазначити, що аналіз програми за період з 2002 по вересень 2007 року показав постійне її недовиконання. Основними причинами недовиконання програми є недостатність фінансування, а також те, що виконання частини заходів проводиться не у відповідності до програми.

Аналіз по джерелах фінансування за 2007 рік показав, що основні джерела фінансування це кошти державного бюджету та обласного бюджету. Відчутно збільшились асигнування з місцевих бюджетів, але кошти місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища майже не задіявались. В малому обсязі проводились природоохоронні

заходи за рахунок власних коштів підприємств, установ і організацій.

Основними напрямками в проведенні природоохоронних заходів в 2007 році були заходи по охороні водних ресурсів, атмосферного повітря, раціональному використанню і зберіганню відходів виробництва і побутових відходів, земельних ресурсів та надр.

Якщо розглядати виконання програми по розділах, то показники по фактичному фінансуванню заходів за 2002-2007 роки наступні (табл. 2).

У відповідності до представлених Держуправлінню охорони навколишнього природного середовища в області райдержадміністраціями, міськвиконкомом, управліннями та підприємствами інформацій, розподіл коштів, спрямованих на виконання природоохоронних заходів, передбачених програмою, за 2007 рік в сумі 14311,922 тис.грн. виглядає наступним чином (табл. 3).

У 2007 році виконання природоохоронних заходів, передбачених Регіональною екологічною програмою "Екологія-2010", характеризується наступними показниками.

По розділу "Охорона і раціональне використання водних ресурсів":

При інвестиційних намірах року в сумі 6978,065 тис. грн. за 2007 рік освоєно 7263,665 тис. грн. З них:

- за рахунок коштів державного бюджету освоєно 5654,1 тис.грн.;

- за рахунок коштів обласного бюджету освоєно 10,57 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- за рахунок коштів бюджетів міст та районів області освоєно 640,565 тис.грн. (в тому числі кошти місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища -20,0 тис. грн.);

- за рахунок власних коштів підприємств, установ і організацій освоєно 26,73 тис. грн.;

- за рахунок залучених коштів освоєно 931,7 тис. грн.

Виконувались наступні заходи:

- захист від затоплення і підтоплення повеневими водами р.Прип'ять, с.Хоиунь Любешівського району - 700,0 тис.грн. (кошти державного бюджету);

Таблиця 2

**Показники виконання природоохоронних заходів по
розділах програми за 2002-2007 роки**

№ п/п	Розділи програми	2002 рік		2003 рік		2004 рік		2005 рік		2006 рік		2007 рік	
		% виконання до плану програми	% виконання до інвестнамірів року	% виконання до плану програми	% виконання до інвестнамірів року	% виконання до плану програми	% виконання до інвестнамірів року	% виконання до плану програми	% виконання до інвестнамірів року	% виконання до плану програми	% виконання до інвестнамірів року		
Всього по Програмі, в тому числі:		8,7	67,3	12,4	76,9	12,4	72	41,5	76,5	39,7	91,4	35,1	94,4
1	Водні ресурси	44,9	52,7	48,1	78	43,4	68,8	48,3	85,4	31,1	92,7	32,3	104,1
2	Охорона земельних ресурсів та надр	0,9	128,2	1,3	71,1	4,3	62,6	25,4	54,7	39,7	95,5	129	72,7
3	Охорона атмосферного повітря	102,8	84,4	13,5	25,6	43,5	101,3	281	100	324	95,8	1796,3	97,7
4	Природно-заповідний фонд	-	-	14,7	100	23,6	100	-	-	17,2	100	-	-
5	Поводження з відходами	51,1	96,1	48,6	84,3	18,5	92	44,6	104,5	59,4	80,7	19,7	85,4
6	Охорона рослинного і тваринного світу	-	-	43,8	76,7	24	95,4	99,8	100	49,3	99,7	2	100
7	Наука, пропаганда екологічних знань, екологічна освіта	-	-	3,9	100	24,4	104,5	29	100	17,1	83	8	94,4

Таблиця 3

Фінансування природоохоронних заходів, тис.грн.

Джерела фінансування	Інвестнаміри 2007 року	Фактично профінансовано у 2007 році	% фінансування
Всього	15167,527	14311,922	94,4
Державний бюджет	11176,887	11055,087	99
Державний фонд охорони навколишнього природного середовища	-	-	-
Місцеві бюджети, в т. ч.:	2697,69	2149,555	79,7
обласний бюджет, в т. ч.:	1805,625	1150,47	63,7
обласний фонд охорони навколишнього природного середовища	1024,625	469,47	45,8
бюджети міст і районів	892,065	999,085	112
місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	20,7	20,7	100
Власні кошти	153,75	175,58	114,2
Залучені кошти	1139,2	931,7	81,8

- відновлення водного режиму річки Прип'ять на ділянці від Виживського водозабору до озера Любязь в Любешівському районі - 40,0 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- відновлення водного режиму річки Прип'ять на ділянці від с.Річиця до Виживського водозабору Ратнівського району (розчищенню русла) - 300,0 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- захист від затоплення і підтоплення повеневими водами річок Прип'ять і Стохід с. Бучин Любешівського району - 130,0 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- розчищення русла річки Західний Буг від затоплення дерев - 100,0 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- створення прибережних водоохоронних захисних смуг вздовж річок і водоймищ - 30,0 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- розчищення русел малих річок у м. Луцьку - 79,3 тис.грн. (кошти місцевого бюджету);

- реконструкція 1-ї черги КОС підприємства "Луцькводоканал" - 38,03 тис.грн. (кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища - 2 0,0 тис. грн., власні кошти підприємства - 18,03 тис. грн.);

- реконструкція III-ї черги КОС підприємства "Луцькводоканал" - 8,7 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- реконструкція очисних споруд смт Локачі - 596,5 тис. грн. (кошти державного бюджету-568,1 тис. грн., кошти місцевого бюджету-28,4 тис. грн.);
- заміна фекального насоса з плавним пуском на ГКНС, м. Володимир-Волинськ 106,7 тис. грн. (кошти державного бюджету);
- будівництво очисних споруд каналізації смт. Маневичі - 614,3 (кошти державного бюджету-585,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-29,3 тис. грн.);
- будівництво станції біологічної очистки стічних вод школи смт Заболоття Ратнівського р-ну - 10,57 тис. грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);
- капітальний ремонт очисних споруд в смт Торчин Луцького р-ну - 238,6 тис. грн. (кошти державного бюджету-228,6 тис. грн., кошти місцевого бюджету-10,0 тис. грн.);
- реконструкція очисних споруд м. Нововолинськ - 866,8 тис. грн. (кошти державного бюджету-691,8 тис. грн., кошти місцевого бюджету-175,0 тис. грн.);
- реконструкція комплексу КОС, що будуть заблоковані з КНС м. Ківерці - 431,2 тис. грн. (кошти державного бюджету-410,6 тис. грн., кошти місцевого бюджету-20,6 тис. грн.);
- капітальний ремонт з частковою реконструкцією очисних споруд м. Камінь-Каширський - 59,0 тис. грн. (кошти державного бюджету-56,2 тис. грн., кошти місцевого бюджету-2,8 тис. грн.);
- капітальний ремонт ГКНС м. Камінь-Каширський - 66,5 тис. грн. (кошти державного бюджету-63,3 тис. грн., кошти місцевого бюджету-3,2 тис. грн.);
- капітальний ремонт напірного колектора в м. Камінь-Каширський - 420,565 тис. грн. (кошти державного бюджету-400,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-20,565 тис. грн.);
- капітальний ремонт головного підвідного самопливного каналізаційного колектора в м. Камінь-Каширський - 151,5 тис. грн. (кошти державного бюджету-145,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-6,5 тис. грн.);
- розширення каналізаційних очисних споруд до 400 м³/добу, смт. Шацьк - 2045,2 тис. грн. (кошти державного

бюджету-900,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-213,5 тис. грн., залучені кошти-931,7 тис. грн.);

- заміна конструкцій аварійних вузлів КНС-2 м. Рожище - 76,3 тис. грн. (кошти державного бюджету-44,9 тис. грн., кошти місцевого бюджету-31,4 тис. грн.);

- капітальний ремонт очисних споруд смт. Любешів - 153,9 тис. грн. (кошти державного бюджету).

По розділу "Охорона і раціональне використання земель":

При інвестиційних намірах року 2136,587 тис.грн. фактично освоєно кошти в сумі 1553,087 тис.грн. З них:

- за рахунок коштів державного бюджету освоєно 1467,987 тис.грн.;

- за рахунок власних коштів підприємств та організацій області - 85,1 тис.грн. Виконувались наступні заходи:

- рекультивація породного відвалу шахти №6 "Нововолинська" - 203,4 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- рекультивація породного відвалу шахти №2 "Нововолинська" - 277,3 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- рекультивація породного відвалу шахти №4 "Нововолинська" - 824,7 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- заліснення еродованих та деградованих земель в Маневицькому районі-26,997 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- заліснення еродованих та деградованих земель в Ківерцівському районі-11,52 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- заліснення еродованих та деградованих земель в Любомльському районі - 30,67 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- рекультивація земель на ділянці Вутишно Маневицького району - 12,0 тис.грн. (власні кошти підприємства);

- рекультивація земель на ділянці Сойне, с. Галузія Маневицького району - 73,1 тис.грн. (власні кошти підприємства);

- покращення малопродуктивних угідь с/г призначення в СГВК „Озерянський” Турійського району - 47,7 тис.грн. (кошти державного бюджету);

- будівництво протиерозійних споруд на території Хворостівської сільської ради Любомльського р-ну - 45,7 тис.грн. (кошти державного бюджету).

По розділу "Охорона атмосферного повітря":

При інвестиційних намірах року 2572,75 тис.грн. фактично освоєно кошти в сумі 2514,75 тис.грн. З них:

- за рахунок коштів державного бюджету освоєно 2433,0 тис.грн.;
- за рахунок коштів обласного бюджету освоєно 18,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);
- за рахунок власних коштів підприємств, установ і організацій освоєно 63,75 тис. грн.;

Виконувались наступні заходи:

- реконструкція та модернізація Ковельського заводу кормових додатків "Ветсанзавод" (встановлення та наладка технологічної лінії для знешкодження викидів в атмосферне повітря) - 2433,0 тис. грн. (кошти державного бюджету);
- встановлення фільтру іонівно-вентиляційного РИФ-20 для газоочистки ливарного цеху ВАТ „Електротермометрія” - 48,0 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- запровадження системи радіаційного контролю на пункті пропуску через державний кордон "Ягодин" - 18,0 тис. грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);
- придбання та встановлення промислових пило вловлювачів для обладнання джерел утворення пилу на ДП МОУ ЛРЗ "Мотор" - 15,75 тис.грн. (власні кошти підприємства).

По розділу "Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів":

При інвестиційних намірах року 6,0 тис.грн. фактично освоєно кошти в сумі 6,0 тис.грн. З них:

- за рахунок коштів обласного бюджету освоєно 6,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища).

Проводилося виконання заходів щодо охорони тваринного світу і боротьби з браконьерством (придбання матеріально-технічних засобів тощо) - 6,0 тис. грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища).

По розділу "Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів":

При інвестиційних намірах року 3430,125 тис.грн. фактично освоєно кошти в сумі 2930,42 тис.грн. З них:

- за рахунок коштів державного бюджету освоєно 1500,0 тис.грн.;

- за рахунок коштів обласного бюджету освоєно 1071,9 тис.грн. (з них за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища - 390,9 тис.грн.);

- за рахунок коштів бюджетів міст та районів області освоєно 358,52 тис.грн. (з них за рахунок коштів місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища - 0,7 тис.грн.).

Виконувались наступні заходи:

- будівництво полігону ТПВ для м. Камінь-Каширський (І черга) - 121,0 тис. грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- реконструкція сміттєзвалища Маневицького ВУЖКГ під полігон ТПВ - 267,1 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- будівництво полігону ТПВ для м. Ківерці - 2,8 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- будівництво полігону ТПВ для м. Нововолинська і населених пунктів Старолішнянської сільської ради - 1663,6 тис. грн. (кошти державного бюджету-1500,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-163,6 тис. грн.);

- заходи по забезпеченню централізованого зберігання, знешкодження, перезатарення та знищення заборонених та непридатних до використання пестицидів області - 769,0 (кошти обласного бюджету-681,0 тис.грн., кошти місцевих бюджетів-88,0);

- забезпечення централізованого зберігання хімічних засобів захисту рослин у Любомльському районі - 10,0 тис.грн. (кошти місцевого бюджету);

- ліквідація стихійних сміттєзвалищ у м. Нововолинськ - 14,22 тис. грн. (кошти місцевого бюджету);

- ліквідація стихійних сміттєзвалищ у м. Луцьку - 50,0 тис. грн. (кошти місцевого бюджету);

- ліквідація стихійних сміттєзвалищ у Старовижівському районі - 20,0 тис. грн. (кошти місцевого бюджету);

- облаштування сміттєзвалища с. Сокиричі Ківерцівського району - 0,7 тис. грн. (кошти місцевого фонду охорони навколишнього природного середовища).

По розділу "Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці":

При Інвестиційних намірах року 44,0 тис.грн. фактично освоєно кошти в сумі 44,0 тис.грн. З них:

- за рахунок коштів обласного бюджету освоєно 44,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища).

Були проведені наступні заходи:

- до Всесвітнього дня охорони навколишнього природного середовища та конкурсу "На краще висвітлення питань охорони навколишнього природного середовища і раціонального природокористування у ЗМІ, присвяченого Всесвітньому дню охорони навколишнього природного середовища та Дню журналіста" - 12,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- проведення конференцій, семінарів та виставки для пропаганди охорони навколишнього природного середовища, м.Луцьк - 11,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- запровадження системи моніторингу навколишнього природного середовища, розробка і робота з екологічними програмами (придбання обладнання) - 12,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- обласний фестиваль екологічної творчості молоді "Свіжий вітер" - 2,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- публікація книги: "Природа: погляд дитини" – 7,0 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища).

Слід зауважити, що заходи по розділу "Збереження природно-заповідного фонду" не виконувались. Разом з цим, у 2007 році виконувались наступні заходи, які не передбачені Регіональною екологічною програмою "Екологія - 2010":

- відновлення озера Нечимне Ковельського району (розчищення водоймища) -150,0 тис. грн. (кошти Державного бюджету);

- будівництво очисних споруд с. Маяки Луцького р-ну - 150,0 тис. грн. (кошти Державного бюджету);

- будівництво мереж та споруд господарсько-побутової каналізації с. Світязь Шацького р-ну - 448,0 тис. грн. (кошти державного бюджету-400,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-48,0 тис. грн.);

- капітальний ремонт КНС смт Шацьк - 332,0 тис. грн. (кошти державного бюджету-280,0 тис. грн., кошти місцевого бюджету-52,0 тис. грн.);

- будівництво вуличних каналізаційних мереж у м.Нововолинську - 280,3 тис. грн. (кошти місцевого бюджету-196,8 тис. грн., 83,5 тис. грн.);

- утилізація осаду на КОС м. Ковеля - 24,1 тис. грн. (кошти місцевого фонду охорони навколишнього природного середовища-9,8 тис. грн., власні кошти підприємства-14,3 тис. грн.);

- капітальний ремонт КНС і напірного колектору смт Любешів - 190,0 тис. грн. (кошти Державного бюджету);

- капітальний ремонт каналізаційної мережі смт Любешів - 166,0 тис. грн. (кошти Державного бюджету);

- капітальний ремонт КНС смт Стара Виживка - 450,8 тис. грн. (кошти Державного бюджету);

- благоустрій джерела на території Довжицької с/р Маневицького району - 5,0 тис. грн. (кошти місцевого бюджету);

- поглиблення русла системи зворотнього водопостачання на ПП "Полікруд", м.Луцьк - 5,8 тис. грн. (власні кошти підприємства);

- проведення режимно-налагоджувальних робіт на котлоагрегатах „Луцьктепло”, м.Луцьк -6,7 тис.грн. (власні кошти підприємства);

- проведення перевірок % вмісту СО та димності відпрацьованих газів автомобілів на ВАТ "Волиньвормет" м.Луцька - 1,62 тис.грн. (власні кошти підприємства);

- придбання радіометра-дозиметра "СТОРА-ТУ" ВАТ „Волиньвормет" м.Луцьк - 1,245 тис.грн. (власні кошти підприємства);

- модернізація парового котла № 2 котельні з заміною димососа на нову конструкцію на ВАТ "Хліб" , м.Луцьк - 16,2 тис.грн. (власні кошти підприємства);

- оснащення приладами природоохоронних організацій (придбання аналітичного газоаналізатора та димоміра), м.Луцьк - 15,0 тис.грн. (кошти місцевого бюджету);

- реконструкція котелень (заміна котлів) ВАТ "Волиньгаз" - 16,4 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- розробка документів для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами ВАТ "Волиньгаз" - 3,023 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- переобладнання паливної апаратури транспортних засобів на використання зрідженого газу ТзОВ "ЗБК" - 15,3 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- придбання обладнання та хімреактивів для моніторингу атмосферного повітря -14,2 тис. грн. (кошти місцевого фонду охорони навколишнього природного середовища);
- проведення перевірок % вмісту СО та димності відпрацьованих газів автомобілів на ВАТ „Волинь-АВТО” - 2,7 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- ліквідація існуючої котельні та влаштування автономного опалення цехів підприємства ВАТ "ЛуАЗ" - 952,981 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- посіву і посадці зелених насаджень на землях держлісфонду (1703,0 тис.грн.) та землях колективних спільних підприємств (915,0 тис.грн.) - власні кошти підприємства;
- озелененню м.Луцька ДКП "Флора-сервіс"- 400,0 тис.грн. (кошти міського бюджету);
- озелененню м.Луцька ТзОВ "Боніта СТ" (засів газонів, посадка дерев та кущів)-0,65 тис.грн. (власні кошти підприємства);
- озеленення м.Луцька КП "Ландшафт" - 561,283 (502,21 тис. грн. - кошти місцевого бюджету, 10,0 - кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища, 49,073 - залучені кошти);
- озеленення м. Ківерці - 1,03 тис. грн. (кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища);
- озеленення м. Нововолинськ - 13,0 тис. грн. (кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища);
- ліквідація наслідків техногенного впливу на лісові насадження на межі с. Липини та с. Прилуцьке Ківецівського р-ну - 0,984 тис.грн. (кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища);

- реконструкція полігону ТПВ для м.Ковеля (урочище Люблінєць) - 30,1 тис. грн. (кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища);
- придбання обладнання для збору побутових відходів у м. Луцьку - 19,5 тис. грн. (власні кошти підприємства);
- модернізація діючого картонного виробництва із збільшенням потужності переробки макулатури на ВАТ "Луцький КРК" - 45598,0 тис. грн. (залучені кошти);
- видалення та передача відходів (піношламу та ін.) ВАТ СФК "Україна" м. Луцьк - 102,0 тис. грн. (власні кошти підприємства);
- утилізація шламів гальванічного виробництва ДП МОУ ЛРЗ "Мотор" - 14,0 тис. грн. (власні кошти підприємства);
- встановлення установки регенерації відходів розчинника, виробництва Німеччини на ТзОВ СП "Хемосвіт Луцьким" - 26,548 тис. грн. (власні кошти підприємства);
- встановлення установки для агломерування технологічних відходів поліпропілену та плівки поліетиленової на ВАТ "Луцькпластмас" - 30,6 тис. грн. (власні кошти підприємства);
- заміна трансформатора, в якому використовуються поліхлоровані дифеніли, на трансформатор екологічно безпечної модифікації на ЗАТ "Теріхем Луцьк" - 90,0 тис. грн. (власні кошти підприємства);
- навчання працівників ВАТ СФК "Україна" з метою підвищення свідомості в збереженні довкілля - 9,0 тис. грн. (власні кошти підприємства).

Висновки. Проведений аналіз виконання регіональної програми "Екологія -2010" показав, що в цілому по області природоохоронні заходи проводяться. Разом з цим необхідно відмітити, що:

1. Фінансування природоохоронних заходів проводиться не завжди у відповідності до програми "Екологія - 2010" (тих заходів, фінансування яких проводиться з місцевих бюджетів та за власні кошти підприємств).

2. Щорічно Держуправління охорони навколишнього природного середовища в області подає в облдержадміністрацію "Перелік першочергових заходів", як пропозиції при формуванні бюджету. Частка їх врахування незначна.

3. Райдержадміністраціями та міськвиконкомом аналіз виконання програми на місцях проводиться недостатньо. Підтвердженням цього є зокрема:

3.1. У звітах за 2007 рік, представлених Володимир-Волинською, Горохівською, Турійською райдержадміністраціями, інвестиційні наміри на природоохоронні заходи відсутні і заходи не проводились взагалі. Подібний підхід до виконання програми "Екологія - 2010" має місце по Горохівському та Турійському районах спостерігався і в попередні роки.

3.2. У звітах за 2007 рік, представлених Ківерцівською, Луцькою, Старовижівською райдержадміністраціями та Нововолинським міськвиконкомом, заходи, що виконувались, не передбачені програмою "Екологія - 2010".

3.3. Що стосується інших районів та міст області, то інвестиційними намірами на поточний рік передбачено виконання заходів у відповідності до програми "Екологія - 2010", але лише їх незначної кількості. Це свідчить про недостатнє фінансування природоохоронних заходів в основному за рахунок коштів місцевих бюджетів та власних коштів підприємств та організацій області.

Бібліографія

1. Кирюшин В. И. **Экологизация земледелия и технологическая политика**. М: МСХА, 2000, с. 473.
2. **Пояснювальна записка до обласного бюджету на 2008 рік**. – Луцьк, головне фінансове управління Волинської облдержадміністрації, 2008. – 56 с.
3. **Програма економічного і соціального розвитку області на 2007 рік**. – Луцьк, головне управління економіки Волинської облдержадміністрації, 2007. – 40 с.
4. **Про соціально-економічне становище області за 2007 рік**. – Луцьк, головне управління статистики у Волинській області, 2008. – 182 с.
5. **Програма економічного і соціального розвитку області на 2008 рік**. – Луцьк, головне управління економіки Волинської облдержадміністрації, 2008. – 52 с.

Рецензент д. е. н., професор Євдокименко В.К.